

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Παρεμβάσεις και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας χρειάζεται η Κεντρική Μακεδονία

Ευνοημένη από τη γεωμορφία της και ιδίως από το γεγονός ότι έχει χτιστεί αμφιθεατρικά και κατά μήκος της θάλασσας είναι στο θέμα των πλημμυρών η πόλη της Θεσσαλονίκης, την ίδια στιγμή που άλλες περιοχές της Κ.Μακεδονίας, όπως και η ίδια η υπερσύγχρονη Εγνατία Οδός, βρίσκονται κάθε τόσο στο έλεος πλημμυρικών και άλλων φυσικών φαινομένων –όπως έδειξαν και τα πρόσφατα γεγονότα σε Κοζάνη και Ιωάννινα. Τα παραπάνω επισήμανε κατά τον χαιρετισμό του στην εκδήλωση ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Τάσος Κονακλίδης** και πρόσθεσε ότι οι κάτοικοι της Βόρειας Ελλάδας έχουν χορτάσει από προγράμματα και σωτήρες και αναμένουν πλέον απτά αποτελέσματα σε επίπεδο έργων.

«Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την προηγούμενη ημερίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ, με αντίστοιχη θεματολογία, πριν 15-16 μήνες, έχει γίνει μεν κάποιος σχεδιασμός για τις πλημμύρες, αλλά χρειάζονται παρεμβάσεις και έργα, τα οποία τουλάχιστον το 2011 δεν είδαμε», είπε ο κ.Κονακλίδης και συμπλήρωσε ότι **στην περίπτωση της Εγνατίας Οδού, το επιχείρημα «δεν υπάρχουν λεφτά για να γίνουν τα έργα» δεν είναι αποδεκτό ούτε καν ως δικαιολογία.** Ο κ. Κονακλίδης σημείωσε ακόμη πως, δεδομένου ότι τα ακραία καιρικά φαινόμενα έχουν πάψει πλέον να είναι ακραία και έχουν γίνει συχνά, πρέπει να γίνει προσεκτικός απολογισμός του τι έχει σχεδιαστεί και ολοκληρωθεί μέχρι στιγμής, πχ, στην Εγνατία Οδό, την περιφερειακή τάφρο της Θεσσαλονίκης, στα έργα αρμοδιότητας της ΕΥΑΘ ΑΕ, αλλά και στο πλαίσιο των προβλεπόμενων από την οδηγία 60/2007.

Στον χαιρετισμό του ο **υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Γιάννης Μαγκριώτης** τόνισε ότι η καλή συνεργασία των φορέων οδηγεί σε καλά αποτελέσματα. Υπογράμμισε ότι το υπουργείο προώθησε το **επιχειρησιακό σχέδιο για την αντιπλημμυρική προστασία της Θεσσαλονίκης**, το οποίο περιλαμβάνει τα έργα του σχεδίου του 2003 που δεν έγιναν, καθώς και πρόσθετα έργα που κρίνονται αναγκαία. Ο **προϋπολογισμός του σχεδίου είναι περίπου 180 εκ. ευρώ** και έχει χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πενταετίας ή επταετίας, ανάλογα με πιθανά απρόοπτα ή προσφυγές κατά τη διαδικασία των δημοπρατήσεων. Το σύνολο του σχεδίου χρηματοδοτείται κατά 60 εκ. ευρώ από το υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατά 80,5 εκ. ευρώ από το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά 20 εκ. ευρώ από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ 21 εκ. ευρώ αφορούν πάγιες περιοδικές εργασίες καθαρισμού φρεατίων και ρεμάτων οι οποίες επίσης χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Υποδομών. "Αυτή τη στιγμή πέντε έργα προϋπολογισμού 103,2 εκ. ευρώ, βρίσκονται σε απόλυτη ωριμότητα δημοπράτησης ή υπογραφής σύμβασης, ενώ άλλα δύο έργα θα προκηρυχθούν το πρώτο εξάμηνο 2012", ανακοίνωσε ο υφυπουργός.

Με τα μελανότερα χρώματα περιέγραψε την οικονομική κατάσταση της περιφέρειας κεντρικής Μακεδονίας ο εντεταλμένος σύμβουλος για θέματα Πολιτικής Προστασίας της ΠΕ Θεσσαλονίκης, **Κώστας Πάλλας**, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι η **τεχνική υπηρεσία της σε προμελέτη προβλέπει ότι το κόστος των αντιπλημμυρικών έργων που πρέπει να γίνουν στην ΠΕ της Θεσσαλονίκης αγγίζει τα 50 εκ. ευρώ.** Από την πλευρά του, ο πρόεδρος της Μόνιμης Επιτροπής Έργων Υποδομής, **Σωτήρης Πρέντζας**, επισήμανε μεταξύ άλλων ότι η **πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων στο θέμα των πλημμυρών δεν δημιουργεί απλά σύγχυση, αλλά λειτουργεί και ως παράγοντας αποποίησης ευθυνών**, καθώς «το κράτος δεν γνωρίζει ποιος είναι αυτός που θα έπρεπε να έχει επιληφθεί κάθε φορά».

21 αρμόδιες διευθύνσεις υδάτων στην Ελλάδα!

Στην πορεία υλοποίησης της **Οδηγίας 60/2007** στη κεντρική **Μακεδονία** αναφέρθηκε ο **ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ Γιώργος Μπαλαφούτας**, ο οποίος **καυτηρίασε το γεγονός ότι η Ελλάδα των δέκα εκατομμυρίων κατοίκων διαθέτει 14 Περιφερειακά Συμβούλια Υδάτων και 7 Διευθύνσεις Υδάτων!** Όπως είπε το πλαίσιο της Πολιτικής για τα Νερά στην Ευρωπαϊκή Ένωση δίνεται στην Τριλογία:

1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΕΡΩΝ (χημική και οικολογική): Οδηγία 2000/60/ΕΚ, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για το 'Πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων'
2. ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΝΕΡΩΝ I (πλημμύρες): Οδηγία 2007/60/ΕΚ, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την 'Αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας'
3. ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΝΕΡΩΝ II (ξηρασία): Ανακοίνωση COM 2007/414/τελικό, της 18ης Ιουλίου 2007, για την 'Αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας και της ξηρασίας'

"Τα Προγράμματα Διαχείρισης του Κινδύνου Πλημμυρών πρέπει να καταστρώνονται προκειμένου να επιτευχθεί η πρόληψη, η προστασία, η ετοιμότητα, η αντιμετώπιση και η αποκατάσταση", είπε χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με τον ομότιμο καθηγητή, **η Ελλάδα έχει να κάνει ακόμη πολλά στη κατεύθυνση της υιοθέτησης της Οδηγίας 60/2007, η οποία αποτελεί συνέχεια και συμπλήρωση της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60** που είχε επιβάλει την ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης των νερών, με μονάδα τις Περιοχές Λεκάνης Απορροής Ποταμού που θα όριζε κάθε κράτος-μέλος, με στόχο την επίτευξη καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης και είχε καθιερώσει το νομικό πλαίσιο το οποίο θα εγγυάται διάθεση σε όλη την Ευρώπη επαρκών ποσοτήτων νερού ικανοποιητικής ποιότητας και επίτευξη "καλής κατάστασης".

Σωτήρια η τοπογραφία της Θεσσαλονίκης

Σωτήρια για τη Θεσσαλονίκη, σε ό,τι αφορά τις πλημμύρες, αποδεικνύεται η τοπογραφία της πόλης, σε συνδυασμό με την περιφερειακή τάφρο, όπως επισήμανε στην εκδήλωση ο καθηγητής του Τομέα Συγκοινωνιακών/Υδραυλικών Έργων στο Τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών του ΑΠΘ, **Χρήστος Τζιμόπουλος**.

«Η Θεσσαλονίκη είναι θωρακισμένη από τοπογραφική άποψη. Οι κάθετοι οδοί της παρουσιάζουν έντονες κλίσεις και είναι χτισμένη κατά μήκος της θάλασσας, η οποία βρίσκεται σχετικά κοντά στο Σείχ Σου. Συνεπώς, δεν παρουσιάζει έντονα πλημμυρικά φαινόμενα, σε σχέση με άλλες ελληνικές πόλεις», διευκρίνισε. Πρόβλημα εξακολουθεί, πάντως, να αποτελεί το γεγονός της κάλυψης των χείμαρρων στη Θεσσαλονίκη. Υπολογίζοντας τις «παροχές αιχμής» στους υφιστάμενους χείμαρρους της Θεσσαλονίκης, για μια περίοδο επαναφοράς 50 ετών, ο κ.Τζιμόπουλος τόνισε ότι, **εξαιρουμένου του λεγόμενου "χείμαρρου Εκθέσεως", τού οποίου η διατομή δεν είναι επαρκής, στους υπόλοιπους δεν εμφανίζεται κίνδυνος φαινομένων πλημμύρας.**

Η περιφερειακή τάφρος έχει παροχετευτικότητα άνω των 350 m³/sec, έναντι διερχόμενης παροχής 123,468 m³/sec για περίοδο επαναφοράς 50 ετών. Παροχετευτικότητα 266,00 m³/sec, έναντι διερχόμενης παροχής 238,041 m³/sec, παρουσιάζει και ο χείμαρρος Δενδροποτάμου, με αποτέλεσμα να περιορίζεται ο κίνδυνος πλημμυρών στη δυτική Θεσσαλονίκη, ενώ επαρκείς διατομές έχουν -για περίοδο επαναφοράς 50 ετών- και οι χείμαρροι Λύτρα (Δόξης), Κωνσταντινίδη, Κυβερνείου και Νέστορος Τύπα.

Τα στοιχεία που παρουσίασε ο κ.Τζιμόπουλος, προέρχονται -μεταξύ άλλων- από μεταπτυχιακή διατριβή για τα υδατορεύματα μείζονος περιοχής Θεσσαλονίκης (από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές Χ.Βλαχοπούλου, Χ.Γεροντίδου, Κ.Γιώργου, Β.Ρέντζιου, Β.Τέτου, Χ.Τσαβδάρουλου).

Ικανό σύστημα απορροής υπό... προϋποθέσεις

Με τη κατασκευή των **κατάλληλων έργων το περιαστικό σύστημα απορροής ομβρίων της Θεσσαλονίκη είναι ικανό να προστατεύσει την πόλη**, εκτίμησε ο **αναπληρωτής καθηγητής του ΑΠΘ Μάριος Βαφειάδης**, ο οποίος υπενθύμισε ότι τα όμβρια ύδατα της περιαστικής περιοχής παροχετεύονται στον Θερμαϊκό Κόλπο κυρίως μέσω της περιφερειακής τάφρου και του Δενδροποτάμου. Αναφερόμενος στην **Μητροπολιτική**

Ενότητα Θεσσαλονίκης τόνισε ότι υπάρχουν πολλές ειδικές περιπτώσεις σχετικά με την απορροή των υδάτων, οι οποίες όμως δεν παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Τόνισε ότι **υπάρχει έλλειψη δεδομένων και ότι παραλείπονται έργα προς χάριν οικονομίας.** Σύμφωνα με τον κ. Βαφειάδη σημαντικοί ποταμοί της Μ.Ε. είναι ο Αξιός και ο Γαλλικός, ενώ στην Μυγδονία υπάρχουν δύο μεγάλα ρέματα, του Μπογδάνου και της Απολλωνίας. Αναφέρθηκε στη θεομηνία της 15ης Ιουλίου 1972, ότι σε διάστημα μικρότερο των 90 λεπτών καταγράφηκε ύψος βροχής 48,7 χιλιοστών, ενώ η μέγιστη ένταση έφτασε τα 19 χιλιοστά σε διάστημα πέντε λεπτών! **"Ο μέσος χρόνος συγκέντρωσης για τις λεκάνες απορροής των ρεμάτων της Θεσσαλονίκης είναι περίπου δύο ώρες", υπογράμμισε.** Ο αναπλ. καθηγητής ξεκαθάρισε ότι η κλιματική μεταβλητότητα δεν μπορεί να αγνοηθεί. Απαιτείται συνεχής παρακολούθηση και έγκαιρη προσαρμογή στις κλιματικές συνθήκες. "Η αντιμετώπιση των προβλημάτων λόγω κλιματικής μεταβλητότητας δεν διαφέρει ως προς τις μεθόδους από τις γνωστές μεθόδους αντιμετώπισης των συνήθων φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων πλημμύρας", είπε.

25.000 θάνατοι, οικονομικές απώλειες 50-60 δισ. δολ κάθε χρόνο!

Περίπου 520 εκατ. ανθρώπους επηρεάζουν κάθε χρόνο παγκοσμίως οι πλημμύρες, οι οποίες προκαλούν 25.000 θανάτους ετησίως και οικονομικές απώλειες της τάξης των 50-60 δισ. δολ., όπως σημείωσε στην εκδήλωση ο Διευθυντής Πολιτικής Προστασίας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, Κώστας Κοκολάκης. Τα παραπάνω μεγέθη αναδεικνύουν την αναγκαιότητα διαχείρισης του κινδύνου πλημμυρών με τρόπο αποτελεσματικό και βιώσιμο. Γι αυτό άλλωστε τελευταία χρόνια, ολοένα περισσότερες χώρες επανεξετάζουν τον τρόπο διαχείρισης των πλημμυρών που συμβαίνουν στην επικράτειά τους, καθώς οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής γίνεται να επηρεάζουν τόσο τη συχνότητα όσο και τη σημαντικότητα των επιπτώσεων μιας πλημμύρας. Στο πλαίσιο αυτό, ο κ.Κοκολάκης παρουσίασε τις πολιτικές διαχείρισης, που έχουν αναπτύξει και εφαρμόζουν οι χώρες Ολλανδία, Γερμανία και Αγγλία, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία.

Αντιπλημμυρικά έργα με προδιαγραφές προ... εικοσαετίας

Στο συμπέρασμα ότι το **υπάρχον δίκτυο αντιπλημμυρικών έργων χρειάζεται να αναβαθμιστεί ή να συνδυαστεί με νέα έργα,** έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις της Θεσσαλονίκης, κατέληξε ο **διευθυντής Δικτύου Αποχέτευσης της ΕΥΑΘ Παντελής Λέγγπελος.** "Όμως αυτή η αναβάθμιση και φυσικά όλα τα νέα έργα πρέπει να υπόκεινται πλέον σε ένα σύγχρονο και αξιόπιστο σύστημα μέτρησης βροχών, παροχές υδατορρεμάτων, έγκυρων υδρολογικών, γεωλογικών, εδαφοτεχνικών, σεισμολογικών και χαρτογραφικών στοιχείων. Η απουσία ενός επιστημονικά αποδεκτού συστήματος οδηγεί αναπόφευκτα σε λανθασμένες παραδοχές τους μελετητές. Με βάση αυτά τα δεδομένα θα πρέπει να συνταχθούν μελέτες από το Υπουργείο ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. και να κατασκευαστούν νέοι αγωγοί ομβρίων (σε χαμηλές περιοχές ειδικότερα) που θα μειώσουν ανάλογα τη ροή στο παντοροϊκό δίκτυο ενώ θα αυξήσουν το μήκος του δικτύου ομβρίων υδάτων. Με την κατασκευή τους θα αμβλυνθούν περισσότερο τα πλημμυρικά φαινόμενα", ανέφερε χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με τον ίδιο, **τα αντιπλημμυρικά έργα στην Ελλάδα γίνονται με μελέτες, προβλέψεις και φυσικά τεχνικές προδιαγραφές που ίσχυαν κάθε φορά προ εικοσαετίας τουλάχιστον,** με αποτέλεσμα κάθε φορά πρακτικά να ακυρώνονται από νέα δεδομένα και υποστήριξε ότι οι εισαγγελικές αρχές πρέπει να πληροφορηθούν και να κατανοήσουν τα δομικά προβλήματα της αντιπλημμυρικής προστασίας της Θεσσαλονίκης και τα εκάστοτε δεδομένα. "Τα πλημμυρικά φαινόμενα στους δρόμους της πόλης, κατά την διάρκεια των ισχυρών καταιγίδων, παρουσιάζονται κυρίως λόγω της ανεπάρκειας, με βάση τον αρχικό σχεδιασμό, του υφισταμένου δικτύου να δεχθεί όμβρια ύδατα με τέτοια ένταση και διάρκεια και όχι στο ότι τα φρεάτια υδροσυλλογής ή οι αγωγοί δεν καθαρίζονται ή δε συντηρούνται επαρκώς", ισχυρίστηκε ο κ. Λέγγπελος.

Μέχρι τον Ιούνιο δημοπρατούνται δύο σημαντικά έργα για την περιφερειακή τάφρο

Σε 18 ανέρχονται οι μελέτες για αντιπλημμυρικά έργα και κατασκευή δικτύων αποχέτευσης ομβρίων, που προγραμματίστηκαν μετά την επικαιροποίηση του σχετικού

master plan, όπως διευκρίνισε στην εκδήλωση ο **Χρήστος Τηλιγάδας**, εκμέρους της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης & Επεξεργασίας Λυμάτων Μείζονος Περιοχής Θεσσαλονίκης (ΕΥΔΕ/ΥΑΕΛΜΠΘ). Κατά τον κ.Τηλιγάδα, οι μελέτες, συνολικού προϋπολογισμού 9,8 εκατ. ευρώ, αναμένεται να δημοπρατηθούν εντός της επομένης 3ετίας, υπό την προϋπόθεση ένταξης σε συγχρηματοδοτούμενη Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ).

Στο μεταξύ, **εντός του πρώτου εξαμήνου του 2012 αναμένεται να δημοπρατηθεί το έργο «Μελέτη Διευθέτησης Περιφερειακής Τάφρου Θεσσαλονίκης και Ανάπλασης Περιβάλλοντος Χώρου»**, προϋπολογισμού 9.800.000 ευρώ. Το έργο περιλαμβάνει έργα αντιπλημμυρικής προστασίας για τη διευθέτηση μεγάλων τμημάτων της Περιφερειακής Τάφρου, καθώς και για την κατασκευή νέων αναχωμάτων ή ενίσχυση/ανύψωση των ήδη υφιστάμενων, κατασκευή επενδεδυμένης τάφρου στην περιοχή της Εθνικής σχολής Δικαστών, καθώς και δημιουργία κεντρικής τάφρου χαμηλών παροχών στο τμήμα από περιοχή Πυλαίας μέχρι την οδό Λαμπράκη.

Μέχρι τον Ιούνιο υπολογίζεται ότι θα δημοπρατηθεί και το έργο «Διευθέτηση ρέματος Σταγειρίτη από σημείο κατάντη της οδού Γρηγορίου Λαμπράκη μέχρι την περιφερειακή τάφρο», προϋπολογισμού 7.200.000 ευρώ. Τα δύο έργα έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013.

Άλλα προγραμματιζόμενα έργα είναι:

-**Κατασκευή 2ου Κλάδου Κεντρικού Αποχετευτικού Αγωγού Θεσσαλονίκης από Φρέατο Φ 50N έως ΕΕΛΘ**» προϋπολογισμού **44.000.000,00€**. Το χρονοδιάγραμμα του έργου προβλέπει **διαγωνισμό εντός του Μαρτίου του 2012** και υπογραφή σύμβασης τον Ιούλιο του 2012.

-**«Κατασκευή Επέκτασης Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού Θεσσαλονίκης ΕΕΝΘ-Φάση Α2»** με προϋπολογισμό **36.500.000€**. Το χρονοδιάγραμμα του έργου προβλέπει **διαγωνισμό τον Απρίλιο** και υπογραφή σύμβασης τον Ιούλιο, αν δεν υπάρξουν νομικές εμπλοκές.

-**«Αντιπλημμυρική προστασία περιοχής Χαλίλ Ντερέ»**, με προϋπολογισμό **4.800.000€**. Δεν έχει εξασφαλισθεί ακόμη η χρηματοδότηση του έργου.

Τις εργασίες της ημερίδας παρακολούθησαν ο γενικός γραμματέας της Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ Παναγιώτης Αντιβαλίδης, το μέλος της Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ Δημήτρης Μήτρου, ο αντιδήμαρχος Καλαμαριάς Δημοσθένης Σαρηγιάννης, ο εκπρόσωπος του Κων/νου Γκιουλέκα, Σωκράτης Δημητριάδης, ο Παναγιώτης Ψωμιάδης και ο πρώην υπουργός Γιώργος Ορφανός.

Από το Γραφείο Τύπου του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Τα Δελτία Τύπου του ΤΕΕ/ΤΚΜ καταχωρούνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, www.tkm.tee.gr, στο link , Οργάνωση Υπηρεσιών/Γραφείο Τύπου